

M

Mobbing rówieśniczy

ang. bullying

Mobbing rówieśniczy, często określany terminem **bullying** odnosi się do powtarzającego się, systematycznego wykorzystywania siły fizycznej lub psychicznej w celu zdominowania i skrzywdzenia drugiej osoby. Nie jest to jednorazowy incydent, lecz proces oparty na powtarzalności konkretnych zachowań przemocowych, takich jak: agresja fizyczna, manipulacja czy przemoc słowna. Kluczowym skutkiem mobbingu jest utrata bezpieczeństwa i poczucie bezradności u osoby prześladowanej. Bardzo często ofiara jest tak przytłoczona, że nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać problemu.^[1]

Zjawisko bullyingu jest niezwykle złożone, ponieważ dotyczy zarówno osoby doznającej przemocy, jak i sprawcy, a także szerszego kontekstu społecznego, w którym ta przemoc się odbywa (szkoła, rodzina, środowisko rówieśnicze). Obecnie mobbing rówieśniczy w szkole staje się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, dotyczącym uczniów w każdym wieku i wpływającym negatywnie na ich rozwój i zdrowie psychiczne.^{[2][3]} Według badania przeprowadzonego przez FDDS w roku 2023, aż 66% dzieci i młodzieży w przedziale wiekowym 11-17 lat doświadczyło przemocy rówieśniczej pod jakąś postacią.^[4] Natomiast badanie przeprowadzone, przez uniwersytet SWPS i Fundację UNIQA, wśród uczniów szkół ponadpodstawowych wykazało że 4% z nich jest regularnie mobbingowanych. Oznacza to, że aż 4% populacji polskich nastolatków codziennie idzie do szkoły ze świadomością, że ponownie doświadczy / zostanie ofiarą przemocy.^{[5][6]}

Obecnie ze względu na powszechny dostęp do technologii cyfrowych dziecko może być mobbingowane, nawet w zaciszu własnego domu. Przekłada się to na znaczne pogorszenie sytuacji, ponieważ dziecko nie doznaje najmniejszej chwili wytchnienia, nie posiada przestrzeni, która byłaby azylem. W 2024, Europejskie Biuro Światowej Organizacji Zdrowia opublikowało badanie dotyczące zjawiska przemocy rówieśniczej. Wykazało ono, że **cyberbullying** jest dominującym rodzajem przemocy wśród europejskiej populacji dzieci i młodzieży. Około 12% tej populacji stosuje przemoc w cyberprzestrzeni. Z badań wynika także, że to chłopcy częściej zostają sprawcami cyberprzemocy niż dziewczęta. W Polsce najwyższy odsetek sprawców cyberprzemocy obserwuje się wśród 15-letnich chłopców (26%) i 13-letnich dziewcząt (18%).

Mobbing rówieśniczy

ang. bullying

Ponadto zebrane dane wykazały, że w każdej grupie wiekowej, polska młodzież znajduje się w pierwszej piątce krajów o najwyższym odsetku osób doświadczających cyberprzemocy. Grupą najbardziej narażoną na cyberprzemoc są 13-latki (25% chłopców i 28% dziewcząt).^[7]

Te wyniki warto zestawić z wnioskami wynikającymi z badania przeprowadzonego przez NASK. Według zebranych danych najczęstszym pretekstem do ataków w sieci wskazywanym przez dzieci i młodzież jest wygląd fizyczny, a zaraz po nim ubiór. Niepokojącym zjawiskiem jest również postępująca niewrażliwość i zatarcie granic między tym, co jest żartem, a tym, co stanowi przemoc. Długotrwała ekspozycja na treści znajdujące się w mediach społecznościowych zaburza percepcję – co czwarty nastolatek nie potrafi ocenić, czy sytuacje obserwowane w sieci są agresją, a prawie 18% młodych ludzi ma trudność z określeniem czy zachowania kierowane bezpośrednio wobec nich mają znamiona przemocy.^[8]

TIP: Na stronie FDDS odszukaj informacje dotyczące najnowszego raportu dotyczącego przemocy rówieśniczej. Aby zapoznać się z raportem kliknij tutaj lub skanując kod QR, klikając w link nr 9.

